

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław TROCIUK

RPO-689040-V/2012/1M D/PM
00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, *2* listopada 2012 r.

Pani
Elżbieta Puacz
Prezes Krajowej Rady
Diagnostów Laboratoryjnych
ul. Konopacka 4
03 - 428 WARSZAWA

Wznowienie Pani Prezes

Na kanwie badanej przez Rzecznika Praw Obywatelskich sprawy indywidualnej pojawił się problem natury generalnej, dotyczący nieprawidłowej praktyki, stosowanej przez Krajową Radę Diagnostów Laboratoryjnych, polegającej na niedoręczaniu przez samorząd uchwał o skreśleniu z listy diagnostów oraz niezamieszczaniu w nich pouczeń o przysługujących środkach zaskarżenia.

W szczególności wskazać należy, że w toku badania sprawy (pismo KRDL z dnia 9 sierpnia 2012 r. - l.dz. 1934/08/12) stwierdzono, że Zainteresowanej nie doręczono w ogóle uchwały o skreśleniu jej z listy diagnostów laboratoryjnych mimo pozbawienia jej prawa do wykonywania zawodu. Nie pouczono jej równocześnie o przysługujących środkach zaskarżenia. Zainteresowaną poinformowano jedynie o podjęciu aktu pozbawiającego ją statusu diagnosty laboratoryjnego i o konsekwencjach stanowiska Rady dla osoby zainteresowanej.

W trakcie analizy przez Rzecznika Praw Obywatelskich dokumentów zgromadzonych w sprawie zauważono, że praktyka przyjęta przez Krajową Radę Diagnostów Laboratoryjnych w sprawach o skreślenie z listy diagnostów laboratoryjnych narusza podstawowe konstytucyjne prawa obywatela - przede wszystkim prawo do sądu określone w art. 45 *Konstytucji RP* i zagwarantowane w art. 77 ust. 2 ustawy zasadniczej.

W ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich sprawy z zakresu wpisu oraz skreślenia z listy diagnostów laboratoryjnych są sprawami z zakresu administracji publicznej do których stosuje się procedurę określoną w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (t.j. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz.1071 ze zm.). Rozstrzygnięcia Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych mają walor decyzji administracyjnych. Wynika to wprost z przepisów art. 10 i 12 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. *o diagnostyce laboratoryjnej* (t.j. Dz. U. z 2004 r. Nr 144, poz.1529 ze zm.), zgodnie z którymi Krajowa Rada Diagnostów Laboratoryjnych podejmuje uchwałę w sprawie stwierdzenia prawa wykonywania zawodu i wpisu na listę diagnostów laboratoryjnych oraz wydaje dokument "Prawo wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego" (art. 10 ust. 1). Z kolei diagnosta laboratoryjny traci prawo wykonywania zawodu i zostaje skreślony z listy diagnostów laboratoryjnych na mocy uchwały Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych w przypadkach wyraźnie wskazanych w ustawie (art. 12 ust. 1). W przepisach art. 10 ust. 2 i 3 powoływanej ustawy wskazano, że do omawianych uchwał stosuje się przepisy *Kodeksu postępowania administracyjnego*, oraz że akty te są zaskarżalne do sądu administracyjnego.

Należy w związku z tym podkreślić, że w omawianej kategorii spraw mamy do czynienia z indywidualnymi aktami administracyjnymi rozstrzygającymi władczo o prawach jednostki poprzez bądź to nadanie statusu diagnosty laboratoryjnego, bądź poprzez pozbawienie obywatela tego uprawnienia. Tak więc omawiane akty odpowiadają w swej istocie pojęciu decyzji administracyjnej w rozumieniu *Kodeksu postępowania administracyjnego*, który jak wspomniano - ma wprost zastosowanie na podstawie art. 10 ust. 2 powoływanej ustawy o diagnostyce laboratoryjnej.

Od powyższych rozstrzygnięć, zgodnie z art. 10 ust. 3 powoływanej ustawy *o diagnostyce laboratoryjnej* oraz art. 3 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (Dz. U. z 2012 r. poz. 270). służy skarga do sądu administracyjnego, wnoszona w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu rozstrzygnięcia w sprawie (art. 53 § 1 ustawy *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi*).

W ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich praktyka samorządu zawodowego polegająca na niedoręczaniu uchwały podmiotowi, którego praw ona dotyczy, narusza bezpośrednio powołane, zagwarantowane w *Konstytucji*, prawa obywatelskie, a ponadto wywołuje negatywne skutki społeczne w sferze stosowania prawa, bowiem „adresat” takiej uchwały (decyzji) funkcjonuje *de facto* w obrocie prawnym jako osoba nie posiadająca uprawnień zawodowych, pomimo że akt prawny kreujący ten stan rzeczy nie wszedł formalnie do obrotu prawnego i tym samym nie zostały spełnione przesłanki ewentualnej kontroli legalności tego aktu.

Ponadto zwrócić należy uwagę, że decyzja administracyjna w świetle art. 107 § 1 *Kodeksu postępowania administracyjnego* powinna zawierać takie elementy, jak: oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony lub stron, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji lub, jeżeli decyzja wydana została w formie dokumentu elektronicznego, powinna być opatrzona bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu. Decyzja, w stosunku do której może być wniesione powództwo do sądu powszechnego lub skarga do sądu administracyjnego, powinna zawierać ponadto pouczenie o dopuszczalności wniesienia powództwa lub skargi.

Natomiast uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa. Od uzasadnienia decyzji można odstąpić jedynie, gdy uwzględnia ona w całości żądanie strony; nie dotyczy to jednak decyzji rozstrzygających sporne interesy stron oraz decyzji wydanych na skutek odwołania.

Podkreślenia wymaga fakt, że w orzecznictwie sądów administracyjnych kładzie się szczególny nacisk na prawidłowość uzasadnienia decyzji administracyjnej. Strona musi bowiem wiedzieć na jakiej podstawie i pod wpływem jakich okoliczności faktycznych ukształtowano jej prawo podmiotowe. Brak uzasadnienia pozbawia stronę

(adresata rozstrzygnięcia) możliwości obrony swoich praw, bowiem nie wie jakie argumenty prawne i faktyczne legły u podstaw rozstrzygnięcia.

Jak wynika z kopii uchwały Nr 7-P/III/2011 r. Prezydium Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych z dnia 17 października 2011 r. nadesłanej do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, akt ten nie posiada uzasadnienia, a ponadto wynika z niego jedynie, że celem uregulowania prawidłowości wpisów na listę diagnostów laboratoryjnych postanawia się skreślić z tej listy osoby wymienione w załączniku do tej uchwały.

Niezależnie od wspomnianego braku uzasadnienia uchwały - w ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich - niedopuszczalna jest taka konstrukcja uchwały (decyzji), w której organ rozstrzyga sprawę (władczo skreśla z listy) nic wskazując kogo to rozstrzygnięcie dotyczy, a następnie przypisuje to rozstrzygnięcie konkretnemu obywatelowi ujętemu w „wyciągu z załącznika” do tej uchwały (nawet nie podpisanego - taki dokument przesłano do Biura RPO).

W zaistniałej sytuacji, mając za podstawę art. 14 pkt 2 w zw. z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) proszę o zajęcie stanowiska wobec przedstawionych uwag, a w szczególności o usunięcie dostrzeżonej, niezgodnej z obowiązującym prawem, praktyki.

Z przeżeniami

